

arbetsgivarnytt

svensk scenkonst



Möjliga digitala nyttjanden enligt Musikavtalet

Under det senaste årets förhandlingar på verksamhetsnivå om digitala nyttjanden har tolkningen av § 4 i Musikavtalets Del 1 aktualiserats. Med anledning av olika uttalanden från Symf ger Svensk Scenkonst härmed vår bedömning av vilka rättigheter det centrala avtalet ger arbetsgivare inom orkester, musikteater och regional musikverksamhet att tillgängliggöra upphovsrättsligt skyddat material på egen hemsida.

I riksavtalet mellan Svensk Scenkonst och Symf samt Svenska Musikerförbundet (Musikavtalet) finns i Del 1 § 4 Mom 2 regleringar avseende digitala nyttjanden. Momentet inkom i Musikavtalet 2013 och innehåller inga tekniskspecifika regleringar.

Central reglering i Musikavtalet

Den aktuella regleringen framgår av de två sista strecksatserna i Mom 2 (där *streaming* innebär att arbetsgivaren bestämmer tidpunkten för tillgängliggörandet till publiken medan *on demand* innebär att enskilda mottagare får tillgång till verk vid en tidpunkt som de själva avgör):

- Hela verk utan krav på vederlag får tillgängliggöras genom överföring till allmänheten (*streaming*) under en tillgänglighetstid av 6 månader från första tillgängliggörandet utan ersättning.

- Hela verk utan krav på vederlag får tillgängliggöras på begäran till allmänheten (*on demand*) under en tillgänglighetstid av 30 dagar från första tillgängliggörandet utan ersättning.

Teknisk mellanhand

För att möjliggöra ovanstående tillgängliggörande krävs i praktiken att arbetsgivaren tecknar avtal med en leverantör/en teknisk mellanhand (t.ex. Vimeo), som tillhandhåller olika former av spelare/tjänster för tillgängliggörande av föreställningar och konserter på arbetsgivarens hemsida. Detta då arbetsgivare normalt sett inte har sådana egna tekniska lösningar.

Enligt Svensk Scenkonsts bedömning innefattar kollektivavtalet därför en rätt för arbetsgivaren att använda sig av sådana tekniska mellanhänder. Detta trots att det i avtalet mellan arbetsgivaren och den tekniska leverantören skulle kunna tolkas in en begränsad vidarelicensiering av rättigheter från arbetsgivarens sida till den tekniska leverantören och trots att det uppstår tillfälliga exemplar av verket hos annan än arbetsgivaren.

Viktiga tekniska inställningar

För att det ska vara tydligt att den tekniska mellanhändens förfoganden över inspelningen ska omfattas av 4 § Mom 2 rekommenderar Svensk Scenkonst att arbetsgivaren begränsar vidare nyttjanden än det rena tillgängliggörandet av inspelningen från arbetsgivarens webbplats, genom att göra vissa tekniska inställningar i tjänsten/spelaren som gör att inspelningen:

- Inte går att ladda ner.
- Inte går att dela vidare i exempelvis sociala medier.
- Inte går att bädda in på annan hemsida.
- Inte går att ta del av på någon annan plats än på arbetsgivarens egen hemsida.

Detta gäller givetvis inte för marknadsföring ("information och PR-verksamhet för den egna institutionen") som precis som tidigare kan göras på externa digitala plattformar enligt Mom 8.

Lokala avtal med stöd av Musikavtalet

Enligt Mom 2 kan ovanstående nyttjanden ske utan någon ytterligare ersättning till arbetstagarna utöver ordinarie lön, förutsatt att tillgängliggörandet sker utan vederlag och inte genererar intäkter.

Lokalt kollektivavtal kan enligt Mom 2 näst sista stycket tecknas om tillgängliggörande för längre perioder

än 6 månader respektive 30 dagar, då frågor om tid för tillgängliggörande och ersättning ska regleras.

Lokalt kollektivavtal kan också tecknas för de fall tillgängliggörandet skulle generera intäkter. Om sådant lokalt avtal inte tecknas regleras ersättningen enligt Mom 3. Överenskommelse kan också enligt Mom 7 träffas om att tillämpa en månatlig ersättning för alla nyttjanden enligt Mom 2, 3, 4 och 5.

Playtjänster och andra nyttjanden

Det kan enligt Svensk Scenkonst finnas ytterligare nyttjanden som omfattas av riksavtalet Mom 2 och 3, bland annat beroende på hur avtalet har tolkats och tillämpats i olika verksamheter med Symfs kännedom och/eller medverkan. I det fall oenighet uppstår med motparten om detta uppmanas medlemmar att omgående kontakta Svensk Scenkonst för individuell rådgivning.

När det gäller inspelningar, upptagningar och överföringar för återgivande i radio/TV regleras i dagsläget endast sändningar i Musikavtalet Mom 4, inte så kallade playtjänster. Symf och Svenska Musikerförbundet har framfört uppfattningen att playtjänster enbart kan regleras med deras centrala organisationer (inte av lokal arbetstagarpart). Svensk Scenkonst kommer därför under 2021 lyfta frågan om en ömsesidigt central reglering av playtjänsterna.

För ytterligare rådgivning kontakta

Susanne Abbefalk
Ronald Hallgren

Följ oss 

För professionella verksamheter inom scenkonstbranschen

Svensk Scenkonst är den heltäckande bransch- och arbetsgivarorganisationen för professionell scenkonst. Vi verkar för att medlemmarna ska ha optimala förutsättningar att producera och sprida scenkonst av högsta kvalitet i hela landet och samtidigt vara ansvarstagande arbetsgivare. Med gedigen kunskap om branschen företräder vi medlemmarna och erbjuder stöd och service som utgår från deras behov.

Vi representerar ca 115 verksamheter inom scenkonsten.

svensk scenkonst | birger jarlsgatan 39 | box 1778 | 111 87 stockholm | tel 08 440 83 70
info@svenskscenkonst.se | www.svenskscenkonst.se